

StatoilHydro ASA

4035 Stavanger

Att: Reidar Tømmernes/ Anne Aasland Bøyum

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 31.3.2009

Vår ref.: 2007/1051 405.15

Deres ref.:

Saksbehandler: Annicken Hoel, telefon: 22573681

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2008 og pålegg om oppfølging for Snorre.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. StatoilHydro har i 2008 hatt et kvotepliktig utslipp på 502 630 tonn CO₂ fra Snorre.

StatoilHydro har hatt avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapportering av kvotepliktige utslipp i 2008. Bedriften skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ av 14.mars 2008, utslippsrapport innlevert 2. mars 2009 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 4. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

StatoilHydro sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 2. mars 2009, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Snorre er knyttet til virksomhetens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om tillatelse til kvotepliktige utslipp av 14. mars 2008.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2008 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Kommentar
1	Brenngass	SNA
2	Fakkelgass	SNA
3	Diesel	SNA
4	Brenngass	SNB
5	Fakkelgass	SNB
6	Diesel	SNB

StatoilHydro har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

StatoilHydro har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav (%)	Rapportert usikkerhet (%)
1	Brenngass	88 133 887 Sm ³	1,50	1,85
2	Fakkelgass	10 668 830 Sm ³	7,50	5,00
3	Diesel	2 300, 81 tonn	1,50	0,7
4	Brenngass	48 272 812 Sm ³	1,50	0,79
5	Fakkelgass	4 400 693 Sm ³	7,50	5,00
6	Diesel	1896,39 tonn	1,50	0,6

Metode

Bestemmelsen av aktivitetsdata for kildestrøm 1, 2, 4 og 5 er fremkommet som beskrevet i punkt 6 i virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp. Måleutstyret for bestemmelse av mengden diesel (kildestrøm 3 og 6) er foreløpig ikke beskrevet i virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp. I brev fra SFT av 16. desember 2008 har virksomheten fått frist til 1.juni 2009 til å beskrive målesystemet som skal benyttes til måling av mengden diesel. StatoilHydro har opplyst at det for rapporteringen av aktivitetsdata for kildestrøm 3 og 6 (diesel) for 2008 er benyttet blant annet faktura fra forsyningsbåtene. Måleutstyret skal imidlertid beskrives innen 1.juni 2009, jf brev fra SFT av 16. desember 2009.

Usikkerhet

Bedriften har rapportert usikkerheten i bestemmelsen av aktivitetsdata for kildestrøm 1, 2, 3, 4, 5 og 6. De rapporterte usikkerhetene for kildestrøm 2, 3, 4, 5 og 6 ligger innenfor kravet til usikkerhet i aktivitetsdata, som er gitt i bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp. For kildestrøm 1 ligger usikkerheten over kravet i bedriftens tillatelse.

StatoilHydro har dokumentert usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 1, 3, 4 og 6. For kildestrøm 2 og 5 har StatoilHydro anslått usikkerheten i aktivitetsdata.

Kildestrøm 1 (SNA Brenngass)

Usikkerheten er rapportert til 1,85 % for kildestrøm 1. Dette er et avvik fra kravet gitt i bedriftens tillatelse av 14. mars 2008. StatoilHydro skal innen 1. september 2009 redegjøre for hvilke tiltak som er gjennomført, eventuelt planlegges, for å redusere usikkerheten i aktivitetsdata for SNA brenngass, slik at denne oppfyller kravet til usikkerhet i bedriftens tillatelse.

De gjennomførte usikkerhetsberegningene har videre noen klare svakheter. Bedriften har blant annet benyttet måleforskriftens maksimale tillatte usikkerhet som inngangsverdier for flere parametere, som for eksempel trykk, temperatur og trykkvariasjon. I tillegg er det benyttet en standard verdi for parameteren C, som er et estimat basert på ISO 5167 & måleforskriften tilbake fra 1993. Disse verdiene forteller ikke om den reelle usikkerheten i disse parametrene ved Snorre. Det kan synes også som om usikkerhetene ikke er kombinert i henhold til Guidance of Uncertainty Measures (GUM). Det er videre uklart for SFT om, og i hvilken grad, usikkerhetsberegningene også inkluderer usikkerhet knyttet til korrigering av tetthet (hvor ofte tettheten korrigeres) i måleblenden. SFT finner av den grunn ikke usikkerhetsberegningene tilfredsstillende. Snorrefeltet er videre kategorisert som en C-bedrift, det vil si at CO₂-utslippene fra denne virksomheten er mer enn 500 000 tonn per år. Utslipet fra kildestrøm 1 utgjør alene over 200 000 tonn. For slike store kildestrømmer er det viktig at kravet til usikkerhet i bestemmelse av aktivitetsdata overholdes. StatoilHydro skal derfor engasjere en uavhengig tredjepart til å gjennomføre usikkerhetsberegninger i aktivitetsdata for kildestrøm 1. Ny usikkerhetsanalyse skal sendes SFT innen 1. september 2009.

Kildestrøm 4 (SNB Brenngass)

Usikkerheten er rapportert til 0,79 % for kildestrøm 4. De gjennomførte usikkerhetsberegningene har enkelte svakheter, tilsvarende som for kildestrøm 1. Bedriften har blant annet benyttet måleforskriftens maksimale tillatte usikkerhet som inngangsverdier for trykkvariasjon. I tillegg er det benyttet en standardverdi for parameteren C, som er basert på beregningsrutiner fra ISO 5167 & måleforskriften fra 2003. Verdiene forteller ikke om den reelle usikkerheten i disse parametrene ved Snorre. Det kan også synes som om usikkerhetene ikke er kombinert i henhold til Guidance of Uncertainty Measures (GUM). SFT finner av den grunn ikke usikkerhetsberegningene tilfredsstillende. Det er derfor vanskelig å ta stilling til om usikkerheten for bestemmelse av mengden brenngass ligger innenfor kravet gitt i bedriftens tillatelse. StatoilHydro skal engasjere en uavhengig tredjepart til å gjennomføre usikkerhetsberegninger i aktivitetsdata for kildestrøm 1. Ny usikkerhetsanalyse skal sendes SFT innen 1. september 2009.

Kildestrøm 2 og 5 (fakkell SNA og fakkell SNB)

For kildestrøm 2 og 5 har bedriften anslått konservativt at usikkerheten i aktivitetsdata er fem prosent, med bakgrunn i at til forskrift om måling av petroleum for fiskale formål og beregning av CO₂-avgift (måleforskriften) krever at alle fiskale målere for fakkellgass har en maksimal unøyaktighet på fem prosent. Dette kravet er strengere enn kravet i måleprogrammet på 7,5 prosent. Manglende dokumentasjon av usikkerhetsberegningene er avvik i henhold til tillatelsen og kvoteforskriftens § 2-5 bokstav d). Vi ber om at StatoilHydro ettersender usikkerhetsberegningene for kildestrøm 2 og 5 innen 1. juni 2009.

Kildestrøm 3 og 6 (diesel)

Usikkerhetsberegningene for kildestrøm 3 og 6 er gjennomført av StatoilHydro. Det er i beregningene tatt hensyn til mengden diesel omsatt i rapporteringsåret, lagerbeholdningen ved årets begynnelse og slutt, samt mengden diesel benyttet til andre formål. Beregningene viser at usikkerheten i kildestrøm 3 og 6 ligger under kravet gitt i bedriftens tillatelse. SFT har ingen kommentarer til usikkerhetsberegningene for kildestrøm 3 og 6.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 2, 3, 5 og 6 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. Det er også benyttet standard oksidasjonsfaktorer for kildestrøm 1 og 4.

For kildestrøm 1 og 4 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikke utslippsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. StatoilHydro har rapportert faktorer og usikkerhet i faktorene for disse kildestrømmene. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i faktoren som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Usikkerhetskrav (%)	Rapportert usikkerhet (%)
1	Brenngass SNA	0,002569 tonn/Sm ³	0,5	1 %
4	Brenngass SNB	0,004282 tonn/Sm ³	0,5	< 0,1 %

Kildestrøm 1 (SNA brenngass)

Snorre A skulle i 2008 dokumentere korrelasjonen mellom Snorre A og eksportgass. Repeterte prøvetakinger viste at spotprøvene kom ut med alt for store variasjoner til å kunne benytte eksportgassen til å beregne en utslippsfaktor for brenngassen på Snorre A. For Snorre A er det benyttet en fast molekylvekt i Flowcomputer basert på analyseresultater av brenngass. I SFTs brev av 16. desember 2008 påpekte SFT at StatoilHydros beskrivelse av metoden de benytter i bestemmelse av utslippsfaktor for kildestrøm 1 er lite tilgjengelig. StatoilHydro fikk derfor pålegg om å redegjøre bedre for metoden som benyttes innen 1. mai 2009.

Anslått usikkerhet i utslippsfaktoren er ca 1 % på grunnlag av tilgjengelige prøver av brenngass og eksportgass. SFT anså ikke redegjørelsen vedrørende usikkerhet i utslippsfaktor for SNA brenngass for å være tilstrekkelig, og har i brev av 16. desember 2008 pålagt bedriften å få en tredjepartsvurdering av usikkerheten i utslippsfaktoren og en vurdering av metoden innen 1. juni 2009. I tillegg skal StatoilHydro innen samme frist, dvs. 1. juni 2009, redegjøre for nødvendige tiltak som reduserer usikkerheten i utslippsfaktoren ned til forskriftens krav på 0,5 prosent.

StatoilHydro vurderer å benytte samme metode som de benytter på Snorre B til bestemmelse av utslippsfaktoren for SNA brenngass. Virksomheten opplyser at metode fra Snorre B anvendt på Snorre A forventes å gi en usikkerhet mindre enn 0,5 prosent i utslippsfaktoren. Dersom StatoilHydro ønsker å benytte samme metode på Snorre A som på Snorre B, må bedriften søke om en endring i tillatelsen vedrørende dette, hvor det dokumenteres at kravene i klimakvoteforskriften overholdes.

Bedriften har beregnet en utslippsfaktor for SNA brenngass som et årsgjennomsnitt av resultatene fra brenngassanalysene gjennomført i 2008. I virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp av 14. mars 2008 punkt 4 heter det at bedriftsspesifikke faktorer skal kun brukes for den mengde eller parti av aktivitetsdata de er ment å representere. Videre står det at det skal lages månedlig faktor. SFT kan ikke se at utslippet av CO₂ fra bruk av SNA brenngass er beregnet i henhold til tillatelsen. Det forventes at bedriften ved rapportering av utslippene for 2009 kombinerer utslippsfaktorer med aktuell mengde aktivitetsdata ved beregning av utslippene.

Ved beregning av det kvotepliktige utslippet for 2008 har StatoilHydro *ikke* benyttet en vektet årlig utslippsfaktor, men isteden benyttet en aritmetisk snittverdi av beregnede utslippsfaktorer for SNA brenngass og multiplisert denne med årlig mengde aktivitetsdata.

Dette er et avvik fra tillatelsen til kvotepliktige utslipp av 14. mars 2008, jf. klimakvoteforskriften vedlegg 3D. SFT ser alvorlig på at StatoilHydro har gjort en så

grunnleggende feil i beregning av årlig utslipp. Dette er en feil SFT har funnet i flere av feltene der StatoilHydro er operatør. Det kan derfor synes som dette er en felles tilnærming for selskapet. SFT ber StatoilHydro om å redegjøre innen 1. mai 2009 om bakgrunnen for den feilaktige metoden i beregning av årlig utslipp. Videre ber vi bedriften sende SFT en bekreftelse på at det er etablert rutiner som sikrer at det fra og med 2009 vil bli benyttet vektet utslippsfaktor i beregning av årlig kvotepliktig utslipp.

StatoilHydro har imidlertid for Snorre-feltet benyttet forskjellig tilnærming i beregning av utslippet for kildestrøm 1 og 4, ikke vektet faktor i kildestrøm 1 og vektet faktor i kildestrøm 4. SFT er overrasket over StatoilHydros ulike tilnærminger.

Kildestrøm 4 (SNB brenngass)

Ifølge bedriftens tillatelse skal det bestemmes en månedlig utslippsfaktor for kildestrøm 4. StatoilHydro opplyser at denne frekvensen er opprettholdt for bestemmelse av utslippsfaktoren i 2008. Videre opplyser de at usikkerheten i utslippsfaktoren for SNB brenngass ligger innenfor 0,1 %. Brenngassen på Snorre B er sammensatt fra grunnkildene "2nd stage recompression gass" og Snorre B eksportgass. Utslippsfaktoren beregnes med regneark i henhold til ISO 6976 på basis av gassammensetningen som bestemmes ut fra gasstandardtetthet og miksing av ekstremsammensetninger i gassen. StatoilHydro har i brev fra SFT av 16. desember 2008 fått i pålegg å redegjøre for metoden som benyttes for bestemmelse av utslippsfaktor i SNB brenngass innen 1. mai 2009, samt å gjennomføre en tredjepartsvurdering av usikkerheten i utslippsfaktoren innen 1. juni 2009. SFT vil, når disse redegjørelsene foreligger, vurdere behov for å endre metode for bestemmelse av utslippsfaktor.

Ut fra de månedlige prøvene av SNB brenngass har StatoilHydro bestemt en utslippsfaktor per måned i 2008. Ved beregning av utslippet er den månedlige utslippsfaktoren kombinert med mengden gass benyttet den aktuelle måneden. Dette er i tråd med bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp. Ved hjelp av de månedlige utslippsfaktorene har bedriften bestemt en årlig vektet utslippsfaktor som følger:

$$\text{Årlig vektet utslippsfaktor (tonn/ Sm}^3\text{)} = \frac{\text{Sum kvotepliktig utslipp (tonn)}}{\text{Sum aktivitetsdata (Sm}^3\text{)}}$$

Utslippsfaktoren er rapportert med benevnelsen tonn/ Sm³, som er i tråd med tillatelsen.

Analyser

StatoilHydro gjennomfører analysene av SNA brenngass og SNB brenngass på det akkrediterte laboratoriet Intertek Westlab.

Kvotepliktig utslipp

StatoilHydro har i 2008 hatt avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp og klimakvoteforskriften. I tillegg har bedriften ikke redegjort tilstrekkelig for alle punkter i klimakvoteforskriften § 2-5. SFT finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte data til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2008:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp (tonn)
1	Brenngass	88 133 887 Sm ³	0,002569 tonn/Sm ³	226 415,96
2	Fakkelgass	10 668 830 Sm ³	0,003730 tonn/Sm ³	39 794,74
3	Diesel	2300,81 tonn	3,17 tonn/tonn	7293,55
4	Brenngass	48 272 812 Sm ³	0,004282 tonn/Sm ³	206 699,35
5	Fakkelgass	4 400 693 Sm ³	0,003730 tonn/Sm ³	16 414,58
6	Diesel	1896,39 tonn	3,17 tonn/tonn	6011,56
Totale kvotepliktige utslipp				502 630

I utregningene er det benyttet flere siffer enn det som er oppgitt i tabellen over. Dette er årsaken til at enkelte av utregningene i tabellen ikke stemmer.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 502 630 tonn CO₂ i 2008. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

StatoilHydro skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister. Pålegg om gjennomføring av usikkerhetsberegninger ved hjelp av tredjepart og nye redegjørelser er hjemlet i forurensningsloven § 51.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2009 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2008 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For StatoilHydro innebærer dette at 502 630 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. SFT har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregisterets nettsted: www.kvoteregister.no.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling

og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2009.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner StatoilHydros rapport om kvotepliktige utslipp i 2008. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

StatoilHydro har hatt følgende avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapporteringen av kvotepliktige utslipp for 2008:

- Bedriften oppfyller ikke kravet til usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 1 (SNA brenngass) gitt i punkt 5 i bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp.
- Bedriften har ikke dokumentert usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 2 og 5 (HP- og LP-fakkelgass). Dette er et avvik fra klimakvoteforskriftens § 2-5 d).
- Bedriften har ikke benyttet en vektet årlig utslippsfaktor ved beregning av CO₂-utslippet fra kildestrøm 1 (SNA brenngass). Dette er et avvik fra bedriftens program for måling og beregning av kvotepliktige utslipp punkt 4.

SFT fastsetter følgende tidsfrister for følgende redegjørelser:

Innen 1. mai 2009:

- Bedriften skal redegjøre for bakgrunnen for bruk av feilaktig metode for beregning av årlig utslippstall fra kildestrøm 1 (brenngass).
- Bedriften skal redegjøre for planlagt metode for bestemmelse av utslippsfaktor i kildestrøm 1 og 4, jf. SFTs brev av 16.12.2008.

Innen 1. juni 2009:

- Bedriften skal sende SFT usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for kildestrøm 2 og 5 (HP- og LP-fakkelgass).

Innen 1. september 2009:

- Bedriften skal redegjøre for bakgrunnen for bruk av feilaktig metode for beregning av årlig utslippstall fra kildestrøm 1 (brenngass).
- Bedriften skal sende SFT oppdaterte usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for kildestrøm 4 (SNB brenngass). Usikkerhetsberegningene skal gjennomføres av en uavhengig tredjepart.
- Bedriften skal sende SFT oppdaterte usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for kildestrøm 1 (SNA brenngass). Usikkerhetsberegningene skal gjennomføres av en uavhengig tredjepart.

SFT viser for øvrig til frister gitt i brev fra SFT av 16. desember 2008, herunder redegjørelser om usikkerhetsberegninger for utslippsfaktorer (kildestrøm 1 og 4) samt tiltak for å redusere usikkerheten.

StatoilHydro ilegges et gebyr på kr 30 000,- for SFTs behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Annicken Hoel
sjefingeniør

Kopi:

Oljedirektoratet, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger